EESC info
European Economic and Social Committee
A bridge between Europe and organised civil society

July 2022 | LT

Tinklalaid?s „Vietos poži?ris“ tre?iojo sezono 19 epizodas „Vakar? Balkan? šalys prie Europos S? jungos slenks?io“

Ilgai užsitęsęs Vakarų Balkanų šalių stojimo procesas vėl įtrauktas į ES darbotvarkę. Šiame *Vietos požiūrio* epizode daugiausia dėmesio skiriama ES plėtrai ir Vakarų Balkanams, nes ne visų šių šalių kelionė link narystės ES vyksta vienodai.

Mūsų svečiai diskutuoja apie laipsniškos ir progresinės integracijos principą, regiono prisijungimo prie ES šeimos perspektyvas ir apie tai, ar padidėjęs ES dėmesys Ukrainai turės įtakos deryboms su Vakarų Balkanais.

EESRK narys ir Vakarų Balkanų tęstinio darbo komiteto pirmininkas **Ionuţ Sibian**, kurio šalis (Rumunija) į ES įstojo 2007 m., perduoda pilietinės visuomenės nuomonę apie padėtį regione.

Buvęs aukštas Europos Sąjungos ir Lenkijos vyriausybės pareigūnas, dalyvavęs Lenkijos stojimo į ES procese **Jarosław Pietras** dalijasi savo patirtimi prie derybų stalo, kalbėdamas apie panašumus ir skirtumus tarp didžiosios 2004 m. plėtros ir šiandienos.

Nacionalinio Albanijos jaunimo kongreso generalinė sekretorė **Dafina Peci** kalba apie Albanijos jaunimo lūkesčius gyventi europietiškoje šalyje.

„Agence Europe“ žurnalistė **Camille-Cerise Gessant** ir ES korespondentė Vakarų Balkanų žiniasklaidai Briuselyje **Erisa Zykaj** išdėsto savo nuomonę apie spaudos padėtį regione ir apie Europos politinės bendruomenės idėją. (at)

This page is also available in:

- ES
- BG
- CS
- DA
- EN
- DE
- ET
- FR
- EL
- GA
- HR
- IT
- LV
- HU
- MT
- NL
- PL
- PT
- FI
- RO
- SK
- SL
- SV

Available Languages:

ES BG CS DA EN DE ET FR EL GA HR IT LV LT HU MT
NL PL PT FI RO SK SL SV

REDAKCIJOS SKILTIS

Jaunimo ?galinimas ir pagalba Ukrainai

Man rašant šį tekstą, mūsų pašto dėžutė jau pildosi paraiškomis dalyvauti 2022 m. Pilietinės visuomenės premijos konkurse, apie kurį paskelbėme birželio mėn. pradžioje. Kaip ir kasmet, ieškome kūrybiškiausių ir išskirtiniausių pilietinės visuomenės organizacijų ir pavienių asmenų projektų, kurie visada priverčia mus didžiuotis fantastišku pilietinės visuomenės darbu visoje Europoje.

Tačiau šie metai yra ypatingi. Pirmą kartą vietoj paprastai vienos temos konkursui pasirinkome dvi: jaunimas ir Ukraina. Tai reiškia, kad rinksime du nugalėtojus, po tris kiekvienoje kategorijoje.

2022-uosius paskelbus Europos jaunimo metais, pirmiausia nusprendėme apdovanoti projektus, kurie suteikia daugiau galimybių jaunimui. Šiuo apdovanojimu norime pabrėžti neatidėliotiną būtinybę suteikti jaunimui galimybę tapti aktyviais piliečiais ir prasmingai dalyvauti sprendimų priėmimo procesuose, kurie daro poveikį mūsų ir ypač jų ateičiai.

Tačiau Rusijai pradėjus žiaurų išpuolį prieš Ukrainą ir sukėlus siaubingas žmonių kančias, ėmė plūsti žinios apie begalines per naktį susitelkusių padėti Europos kaimynams pilietinės visuomenės organizacijų ir piliečių pastangas.

Tuomet nusprendėme įsteigti apdovanojimą už projektus, kuriais padedama nuo karo nukentėjusiems Ukrainos žmonėms. Nugalėtojų ieškosime tarp tų, kurie teikia humanitarinę pagalbą vietoje, pasiūlo prieglobstį, padeda ukrainiečiams integruotis į Europos darbo rinkas, mokyklas ir visuomenę, taip pat tarp visų, kurie buvo ir tebėra šalia su žiaurumu ir agresija susiduriančių žmonių tuo metu, kai jiems to labiausiai reikia.

Taigi, jei vykdote projektą, kuriuo siekiate sukurti geresnę ateitį jaunimui, arba bet kokiu būdu stengiatės padėti ukrainiečiams – pabėgėliams, kurie jau atvyko į ES, arba tiems, kurie liko karo niokojamoje šalyje – skubiai siųskite mums paraišką. Be to, jei pažįstate ką nors, kas puikiai dirba bet kuria iš šių dviejų temų, praneškite apie tai! Paskubėkite, nes laiko liko nedaug: paraiškos priimamos iki liepos 31 d.

Tikimės sulaukti daug kūrybiškų ir naudingų projektų. Tai bus mūsų proga pagerbti visus, kurie stengiasi, kad Europa taptų geresnė jauniems žmonėms ir kartu su jais, taip pat visus, kurie rodo drąsą, žmogiškumą ir solidarumą blogio akivaizdoje.

Už komunikaciją atsakingas EESRK pirmininko pavaduotojas Cillian Lohan

?SID?M?TINOS DATOS

2022 m. liepos 31 d., 10.00 val. (Briuselio laiku)

Pilietinės visuomenės premija: geresnės ateities jaunimui kūrimas ir pagalba nukentėjusiesiems nuo karo Ukrainoje. Paraiškų pateikimo terminas

2022 m. liepos 18 d., Briuselis

Komunikacija apie pagrindines teises ir teisinę valstybę

2022 m. rugsėjo 21–22 d., Briuselis

EESRK plenarinė sesija

?SIVAIZDUOKIME UKRAIN?...

Ukrainietė iš Kyjivo Olga Chaiko, socialinio ir politinio gyvenimo naujienų, o dabar – karo įvykių Ukrainoje korespondentė, išskirtinai EESRK info komentuoja 2022 m. birželio 23 d. Europos Vadovų Tarybos sprendimą suteikti Ukrainai ES šalies kandidatės statusą. Taip pat pažvelkite į nuotrauką, kurią ji pasirinko šiam istoriniam momentui iliustruoti.

„Šalies kandidatės statusas – puiki žinia, tačiau tai skaudus pasiekimas mūsų šaliai. Už savo demokratinius siekius mokame krauju, tačiau tai vienintelis būdas atsikratyti mūsų posovietinės praeities ir Rusijos įtakos. Turime laimėti šią kovą, kad mūsų naujosios kartos galėtų gyventi laimingą ir nepriklausomą gyvenimą.“

TIESIAI PRIE REIKALO!

Mūsų skiltyje „Tiesiai prie reikalo!“ EESRK nariai dalijasi savo nuomonėmis svarbiais Europos darbotvarkės klausimais. Šį kartą paprašėme EESRK nario ir nuomonės *Europos lustų akto poveikis gamybai gynybos ir aviacijos bei kosmoso sektoriuose*, kurią EESRK priėmė birželio mėn. plenarinėje sesijoje, pranešėjo Maurizio Mensi glaustai paaiškinti, kodėl tai svarbus klausimas.

Jis mums paaiškino, kokį poveikį šis aktas daro dviem strategiškai svarbiems pramonės sektoriams – gynybai ir aviacijos bei kosmoso pramonei.

MAURIZIO MENSI APIE LUST? AKT?: NEGALIMA IGNORUOTI GYNYBOS IR ORLAIVI? BEI ERDV?LAIVI? PRAMON?S POREIKI?

Puslaidininkiai yra itin svarbi kiekvieno skaitmeninio produkto sudedamoji dalis ir gyvybiškai svarbūs gynybos ir orlaivių bei erdvėlaivių pramonei, nors pastaroji sudaro tik apie 1 proc. pasaulinės lustų rinkos.

Šioms pramonės šakoms būtini puslaidininkiai turi būti atsparūs, patikimi ir gebėti saugoti duomenis ir informaciją garantuojant visišką saugą ir saugumą. Tiekimo grandinės sutrikimai apskritai kelia ekonominių ir galimai socialinių sunkumų, tačiau stygius šiuose strateginiuose sektoriuose taip pat tampa saugumo problema.

Europa yra priklausoma nuo nedidelio skaičiaus užsienio tiekėjų, o tai turi didelių pasekmių. Jungtinės Valstijos, Kinija ir Pietų Korėja investicijoms skiria daug lėšų. Pagal Lustų aktą Europos Komisija ketina padvigubinti gamybą Europoje, kuri iki 2030 m. sudarytų 20 proc. pasaulinės gamybos, ir tam skirs iš viso apie 43 mlrd. EUR.

Tačiau EESRK prašo Komisijos paaiškinti šio finansavimo šaltinius, nes atrodo, kad kai kurias lėšas numatyta gauti perskirstant kitoms prioritetinėms sritims, pavyzdžiui, kosmosui, dirbtiniam intelektui ir kibernetiniam saugumui, kurioms neturėtų būti keliamas pavojus, biudžete jau paskirtas lėšas. Europos gynybos fondo asignavimai taip pat neturi būti mažinami, atsižvelgiant į jau ir taip ribotus turimus išteklius. Remiantis Lustų aktu itin svarbu augant geopolitinei įtampai užtikrinti, kad gynybos ir orlaivių bei erdvėlaivių pramonė gautų deramą finansinę paramą.

Mes taip pat siūlome Lustų akte sutelkti dėmesį ir skatinti inovacijas ne tik į nedidelius, bet ir į didesnius puslaidininkius, kurie vis dar labai dažnai naudojami gynybos ir orlaivių bei erdvėlaivių pramonėje.

Abiems šiems sektoriams taip pat labai svarbu plėtoti sertifikavimo procedūras. Pavyzdžiui, būtina remti bendrų karinių ir civilinių standartų kūrimą kaip Europos standartizacijos strategijos dalį.

Skubiai spręstinas klausimas – teisinis tikrumas valstybės pagalbos srityje, ES lygmeniu nurodant kriterijus dėl leidimo taikyti bet kokias paramos priemones ir supaprastinant nacionalinio lygmens administracines procedūras.

Be to, reikia stiprinti bendradarbiavimą su šalimis sąjungininkėmis, kaip antai Jungtinėmis Valstijomis, pasitelkus ES ir JAV prekybos ir technologijų tarybą. Trumpai tariant, pasaulinė gynybos ir orlaivių bei erdvėlaivių puslaidininkių ekosistema yra sudėtinga ir labai tarpusavyje susijusi. Tik optimaliai pasinaudojant pranašumais ir kuriant suderintas strategijas įmanoma išvengti dubliavimosi ir padidinti visos sistemos veiksmingumą.

EESRK narys Maurizio Mensi

„KLAUSIMAS ...“

„Klausimas ...“

Mūsų rubrikoje „Klausimas...“ prašome EESRK narių atsakyti į klausimą aktualia tema, kuri yra arba turėtų būti svarbi Europos darbotvarkėje.

Liepos mėn. rubrikoje kalbėjomės su EESRK nariu ir nuomonės „Kova su smurtu prieš moteris“ pranešėju **José Antonio Moreno Diaz**. Paklausėme jo, kokių veiksmų galėtų imtis ES, siekdama kovoti su smurto prieš moteris ir mergaites epidemija, kurią jis apibūdina kaip terorizmo, dėl kurio kasmet nukenčia tūkstančiai aukų, formą.

José Antonio Moreno Díaz: smurtas prieš moteris yra žmogaus teisi? klausimas

Iš beveik 500 mln. ES gyvenančių žmonių maždaug pusė yra moterys. Be to, remiantis 2014 m. Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūros tyrimu, maždaug trečdalis moterų ES tam tikru gyvenimo momentu patyrė smurtą vien dėl to, kad jos yra moterys.

Čia mes kalbame apie tai, kad **smurtas prieš moteris yra epideminio pobūdžio**: moterys patiria smurtą santykiuose, šeimoje, darbe, gatvėje ir t. t. Tai tam tikra terorizmo prieš moteris forma, nuo kurios kasmet nukenčia tūkstančiai moterų: jos nužudomos, sužeidžiamos, su jomis blogai elgiamasi, jos žeminamos, prievartaujamos, užpuolamos, įžeidinėjamos, užgauliojamos, joms grasinama ir t. t.

Todėl smurtas prieš moteris yra žmogaus teisių klausimas, t. y. pažeidžiamos žmogaus teisės vien dėl to, kad jos yra moterys: pažeidžiama teisė į fizinę ir psichinę neliečiamybę, teisė į saugumą, teisė į nediskriminavimą, teisė į privatų gyvenimą ir kt.

Todėl valstybių narių valdžios institucijų ir ES institucijų atsakomybė – ginti moterų žmogaus teises: kovo 8 d. – tarptautinę Moters dieną Komisijos pateiktas pasiūlymas dėl direktyvos yra svarbus ir labai reikalingas pirmasis žingsnis šia kryptimi.

EESRK palankiai vertina teisėkūros naujovę – direktyvą dėl kovos su smurtu prieš moteris, grindžiamą tarpsektoriniu požiūriu. Tokia direktyva yra labai reikalinga visuomenei.

Be to, atsižvelgiant į moterų patiriamo įvairių formų smurto mastą ir apimtį, būtina, kad kovos su juo politika būtų ne neutrali, o kuriama atsižvelgiant į aiškią ir nedviprasmišką **lyčių perspektyvą**, parengta taip, kad būtų lengviau suprasti jos būtinumą ir veiksmingumą.

Būtina ES lygmeniu pradėti diskusiją dėl smurto prieš moteris, sukurti mechanizmus, skirtus apibrėžti elgesį, už kurį galima patraukti baudžiamojon atsakomybėn, t. y. smurtą, ir nustatyti sankcijas bei atsakomybę sunkinančias aplinkybes. Vis dėlto taip pat būtina nustatyti procedūras nukentėjusioms moterims apsaugoti ir užtikrinti galimybes saugiai ir patikimai kreiptis į teismą, taip pat joms suteikti paramą ir numatyti integracijos mechanizmus.

EESRK siūlo, kad į socialinį dialogą ir kolektyvines derybas būtų įtrauktos konkrečios priemonės siekiant užtikrinti, kad smurto prieš moteris aukos išlaikytų savo darbo vietas, o darbo neturinčios nukentėjusios moterys būtų integruotos į darbo rinką.

Taip pat visi suprantame, kad socialinių problemų neįmanoma išspręsti vien teismuose, kad sankcijos negali būti vienintelė išeitis ir kad tam reikalingas daugiadalykis mokymas bei informuotumo didinimo politika: turėtume pasitelkę švietimą ir kultūrą užkirsti kelią smurtautojų atsiradimui, užtikrindami švietimą vienodomis sąlygomis ir gerbdami įvairovę.

Atsižvelgiant į švietimo reikšmę formuojant lyčių vaidmenis ir stereotipus, jo prevencinis vaidmuo, visų pirma per visapusišką švietimą lytiškumo srityje, turėtų būti numatytas visuose švietimo etapuose, o į institucinį bendradarbiavimą turėtų būti aiškiai įtrauktas švietimo bendruomenės, pilietinės visuomenės organizacijų (visų pirma feministinių asociacijų), socialinių partnerių ir paveiktų bendruomenių dalyvavimas.

Galiausiai EESRK yra labai susirūpinęs, kad kraštutiniai dešinieji užsibrėžė tikslą nepritarti pasiūlymams dėl lyčių lygybės. Komitetas ypač susirūpinęs dėl sistemingo struktūrinio smurto prieš moteris, kurį jos patiria vien dėl to, kad yra moterys, neigimo. Toks neigimas ne tik apsunkina lygiavertį moterų ir vyrų sambūvį, bet ir taip kėsinamasi į ES sutarties 2 straipsnyje įtvirtintas vertybes ir principus.

ATSP?KITE, KAS PAS MUS SVE?IUOJASI...

Netik?tas sve?ias

Rubrikoje „Netikėtas svečias“ supažindiname su žmonėmis, kurių darbas įkvepia kitus, o jų ryžtas imtis veiksmų ir atsidavimas – verti pagarbos.

Šiame EESRK Info numeryje mūsų viešnia **Olga Chaiko**, Ukrainos žurnalistė iš Kyjivas, dalijasi savo pasakojimu apie žurnalistinį darbą karo metu ir iššūkius, su kuriais susiduria ji ir kiti Ukrainos žurnalistai. Olga Chaiko pasakoja, kaip jie pritaikė savo darbo metodus prie pavojingų laikų, kaip tarnauja savo šaliai ir kovoja su melagingomis naujienomis bei

propaganda.

Olga Chaiko: ?strig? ilgam

Vieną dieną pabudę sužinote, kad jūsų šalyje prasidėjo karas.

Pasaulis byra į šipulius. Dar bandote racionaliai pasikalbėti su giminaičiais Rusijoje, tačiau panašu, kad propaganda ir baimė paveikė jų gebėjimą mąstyti logiškai. Suprantate, kad visų ukrainiečių gyvenimai kardinaliai keičiasi, įskaitant ir mūsų, žurnalistų, kadangi dabar mes bent iš dalies suvokiame save kaip karius.

Viskas prasidėjo prieš aštuonerius metus, kai Rusija pirmą kartą įsiveržė į Ukrainą. 2014–2018 m. visa Ukraina ir Ukrainos spauda išgyveno sunkius laikus, kadangi savo darbams pateisinti Kremlius įvairiausiais būdais naudojo propagandą, vadindamas ukrainiečius naciais ir įtikinėdamas rusus, kad Donbaso ir Krymo gyventojams reikia jų apsaugos.

Tačiau po to situacija šiek tiek stabilizavosi. Po Orumo revoliucijos (2013–2014 m.) žurnalistai galėjo džiaugtis žodžio laisve. Pasidarė daug lengviau organizuoti interviu, politikai nebevengė žurnalistų, o žiniasklaidoje niekas nebūtų net pagalvojęs, kad tam tikros vietovės, pavyzdžiui, geležinkelio ar metro stoties, arba net tilto filmavimas bendru planu galėtų kelti pavojų šaliai.

Vis dėlto Ukrainos visuomenė baiminosi plataus masto Rusijos invazijos jau nuo 2021 m. gruodžio mėn. Tai rodė keletas ženklų: griežtėjanti Rusijos retorika ir propaganda, iš Kyjivo į Lvivą evakuojamos užsienio ambasados, primygtinis raginimas užsieniečiams bet kokiu įmanomu būdu išvykti iš Ukrainos. Ukrainos prezidentas ir vyriausybė išsisukinėjo nuo klausimų apie galimą karą, todėl tegalėjome spėlioti, kada prasidės plataus masto puolimas.

Po vasario 22 d. Putino kreipimosi į Rusijos gyventojus, keleto Joe Bideno perspėjimų amerikiečiams ir ukrainiečiams bei karinės pagalbos atvykimo, buvo aišku, kad puolimas gali prasidėti bet kurią dieną. Tačiau, karui prasidėjus vasario 24 d., mes nusivylėme. Visoje šalyje aidint sprogimų garsams, žmonėms bėgant iš Kyjivo ir kitų miestų, miestelių bei kaimų, suvokėme, kad karas yra tragedija, kuriai neįmanoma visiškai pasiruošti. Pačią pirmą dieną žiniasklaida bandė viską filmuoti, manydama, kad karas greitai pasibaigs, tačiau taip pat buvo būgštaujama, kad jis gali trukti ilgai.

Ukrainos žurnalistai turi patirties rengiant reportažus apie kovos su terorizmu operacijas. Nemažas korespondentų būrys savo karjerą pradėjo Donbaso fronto linijoje. 2016 m. pabaigoje Ukrainos gynybos ministerija surengė mokymus žurnalistams, norintiems būti akredituotiems darbui karo zonoje. Jų metu buvo teikiama informacija apie Ukrainos karines pajėgas, mokoma pagrindinių taktinės medicinos principų. Žurnalistai turėjo laikytis griežtų taisyklių, pavyzdžiui, dėvėti tokias apsaugos priemones kaip neperšaunamos liemenės ir šalmai, ir žinoti, ką reikia daryti patekus į apšaudymą artilerijos ugnimi. Jie turėjo koordinuoti veiklą su Gynybos ministerijos ryšių su žiniasklaida pareigūnais ir kiekvieną dieną juos informuoti apie savo maršrutą fronto linijoje. Jiems buvo draudžiama rodyti mūsų kariuomenės buvimo vietas. Kai kurie kovotojai prašydavo vaizdo įrašuose paslėpti jų veidus arba tatuiruotes, kad priešai negalėtų jų identifikuoti. Duomenys apie žuvusių karių skaičių galėjo būti renkami tik iš patikimų oficialių šaltinių. Mes išmokome atsargiau apklausti vietos gyventojus, kadangi daug žmonių iš fronto linijos miestų ir kaimų turėjo giminių okupuotose teritorijose ir bijojo Luhansko liaudies respublikos ir Donecko liaudies respublikos

kvazirespublikų atsakomųjų veiksmų.

Nuo 2022 m. vasario 24 d. tokių taisyklių laikosi visi Ukrainos žurnalistai. Labiausiai turime saugoti savo išgyvenimais besidalijančius žmones. Žmonės išlaisvintose teritorijose dažnai verkia arba pasakoja mums tokias istorijas, kokių nebūtų pasakoję iki karo, todėl privalome mokėti atsargiai kalbėtis su žmonėmis, kad nesukeltume jiems daugiau streso.

Prieš ką nors rodydami, turime pagalvoti ne tik antrą, bet ir trečią, ketvirtą, net dešimtą kartą, bet negalime nugrimzti į paranoją arba savicenzūrą. Privalome prisiminti, kad žodžio laisvei užtikrinti prireikė ne vienos Ukrainos revoliucijos ir kad niekada negalime šios laisvės prarasti.

Tačiau žodžio laisvė yra neatsiejama nuo didžiausios atsakomybės. Norėčiau jums pateikti pavyzdį. Pačiomis pirmomis dienomis, Rusijai be perstojo bombarduojant Ukrainą, jautėme didelę pagundą atskleisti žmonių tragediją ir skausmą be jokių filtrų, beveik realiu laiku rodant įprastas televizijos transliacijas, kokių mūsų auditorija ir laukė. Tačiau kaip nemaloniai nustebome, sužinoję, kad priešas gali pasinaudoti mūsų medžiaga, kad pakreiptų ugnies liniją savo naudai! Dabar keletą valandų vengiame rengti reportažus iš aptariamos vietos. Taip pat draudžiama filmuoti karinės įrangos gabenimą ir karius blokuojamųjų ruožų pabaigos signaliniuose postuose.

Mūsų nagrinėjamos temos kardinaliai pasikeitė. Karas ir karo pasekmės slypi kiekvienoje istorijoje. Mes rengiame reportažus apie evakuacijas, griovimus ir miestelius iš surenkamųjų namelių, keičiančių Rusijos sugriautus prabangius ir paprastus namus. Mes kalbame su okupacijos nepaisančiais kovotojais – herojais, padedančiais mūsų kariuomenei, ir su jų kaimynais; padedame savanoriams rinkti pinigus mūsų karinėms pajėgoms ir taktinei medicinai. Mes esame išminavimo ekspertai, tačiau dažniausiai sunkiai pamename, kokia dabar savaitės diena ar koks mėnuo. Mes čia įstrigę ilgam.

Mūsų darbas tapo nuolatinio streso šaltiniu, fizinės jėgos ir dvasinės stiprybės išbandymu. Mūsų televizijos kanalai (ICTV ir STB) įkūrė studiją slėptuvėje, kad galėtų be perstojo transliuoti šešias valandas, t. y. visą Ukrainos kultūros ir informacijos ministerijos sukurto televizijos maratono „United News“, sujungiančio šešis televizijos kanalus (valstybinius ir privačius) mums skirtą laiką, šitaip užtikrinant visą parą trunkantį karo transliavimą.

Ukraina bandė kovoti su melagingomis naujienomis mažiausiai aštuonerius metus. Mes, žurnalistai, galime lengvai pastebėti, kur Rusija yra prikišusi rankas, nes po tiek daug metų jau perpratome Rusijos propagandą. Daugumą naujienų pranešimų patikriname patikimuose šaltiniuose, aptardami su atsakingais pareigūnais, kurių daugelis priklauso Ukrainos pilietinei visuomenei. Taip pat kalbame su įvairių Ukrainos gyvenimo sričių ekspertais. Keletą kartų patikriname naujienų pranešimus oficialiose svetainėse, socialinių tinklų puslapiuose, ir, žinoma, kalbėdami su žmonėmis, apie kuriuos pasakojame.

Rusiški ir prorusiški kanalai mūsų šalyje netransliuojami. Jų svetainės pasiekiamos tik naudojantis VPN ryšiu (išskyrus oficialias svetaines). Vis dar galime stebėti Rusijos „Telegram“ kanalus – jie lengvai pasiekiami ir, žinoma, iš dalies paveikia Ukrainos gyventojus, tačiau mūsų vyriausybė ir Nacionalinio saugumo ir gynybos taryba deda daug pastangų, kad televizijos žiūrovai ir spaudos skaitytojai gautų teisingą informaciją.

Televizijos maratonas „United News“ yra transliuojamas per mažiausiai 10 kanalų ir gali būti žiūrimas per išmaniuosius telefonus naudojantis programėle „Diya“. Valstybė siunčia įspėjimus per įvairius kanalus ir socialinius tinklus, nors okupuotose teritorijose, kuriose atkirsti interneto ir mobilieji ryšiai, kyla daug sunkumų.

Yra dar viena problema, būdinga visoms buvusios Sovietų Sąjungos valstybėms. Žmonės nepasitiki televizijos žiniomis. Jie prisimena sovietmečiu cenzūruotą spaudą ir dažnai sako, kad žiniasklaida yra manipuliuojama. Viena vertus, tai gerai, kadangi tada žmonės ieško informacijos kituose šaltiniuose ir ją lygina, šitaip susidarydami savo nuomonę. Matome, kad mūsų kaimynai, Rusijos ir Baltarusijos gyventojai,

pernelyg pasitikėjo oficialia informacija ir prarado gebėjimą mąstyti kritiškai. Todėl demokratija ir minties laisvė yra viena iš Ukrainos televizijos žiūrovų, spaudos skaitytojų ir žurnalistų stiprybių.

Olga Chaiko, Ukrainos žurnalistė (ICTV, „SLM News“, naujienų programa „Fakty“)

EESRK NAUJIENOS

Prasideda EESRK konkursas d?l 2022 m. pilietin?s visuomen?s premijos. Ši? met? temos – jaunimas ir Ukraina

Šiais metais EESRK pilietinės visuomenės premija bus teikiama už geresnės ateities jaunimui kūrimą ir pagalbą nukentėjusiesiems nuo karo Ukrainoje.

EESRK jau priima paraiškas dėl 2022 m. pilietinės visuomenės premijos, kuria bus apdovanojami novatoriški ir kūrybiški projektai ir iniciatyvos dviejose kategorijose: jaunimo įgalėjimas ir pagalba Ukrainiečių civiliams, nukentėjusiems nuo siaubingų įvykių karo niokojamoje tėvynėje.

Bendras konkurso prizinis fondas – **60 000 EUR**. Jis bus paskirstytas ne daugiau kaip šešiems nugalėtojams, apdovanojant po tris iš kiekvienos kategorijos.

Pirmos kategorijos tema – **jaunimo įgalėjimas**. EESRK išrinks nugalėtojus, vykdančius projektus, kuriais siekiama kurti geresnę ateitį Europos jaunimui ir kartu su juo. Projektais turėtų būti siekiama atliepti konkrečius jaunųjų europiečių poreikius ir prisidėti prie jaunimo įgalėjimo ir dalyvavimo ekonominiame ir socialiniame gyvenime.

Antros kategorijos tema – **Europos pilietinė visuomenė už Ukrainą**. Šiuo apdovanojimu EESRK norėtų padėkoti visiems vietoje veikiantiems asmenims, kurie kasdien teikia humanitarinę pagalbą Ukrainos gyventojams ir kurie padeda pabėgėliams tiek jiems atvykus, tiek jiems integruojantis į Europos visuomenę.

Konkurse dėl premijos gali dalyvauti visos pilietinės visuomenės organizacijos, privatūs asmenys ir privačios įmonės, vykdančios ne pelno iniciatyvas. Visos iniciatyvos ir projektai turi būti vykdomi Europos Sąjungoje, išskyrus antros kategorijos, kurie gali būti vykdomi ir Ukrainoje.

Paraiškų pateikimo terminas – 2022 m. birželio 31 d. 10.00 val. (Briuselio laiku).

Apdovanojimų įteikimo ceremonija – 2022 m. gruodžio 14–15 d., Briuselis

Visą reikalavimų sąrašą ir **internetinę paraiškos formą** rasite mūsų interneto svetainėje.

Šios pavyzdinės EESRK pilietinės visuomenės premijos tikslas – didinti informuotumą apie išskirtinį pilietinės visuomenės indėlį kuriant Europos tapatybę bei pilietiškumą ir propaguojant bendras vertybes, skatinančias Europos integraciją. (lt)

EESRK bes?lygiškai remia Ukrainos stojim? ? ES

Likus vos savaitei iki ES Tarybos aukščiausiojo lygio susitikimo, EESRK priėmė rezoliuciją, kurioje tvirtai pritarė tam, kad Ukrainai būtų besąlygiškai suteiktas ES šalies kandidatės statusas, ir išreiškė Europos pilietinės visuomenės įsipareigojimą bendradarbiauti su ukrainiečiais padedant jiems atstatyti savo šalį.

Birželio mėn. plenarinėje sesijoje EESRK priėmė antrą rezoliuciją dėl Ukrainos. Rezoliucijoje **Ukraina – nuo pagalbos iki atstatymo. Europos pilietinės visuomenės pasiūlymai** pabrėžiama, kad šiai šaliai turėtų būti leista prisijungti prie ES, kai tik ji atitiks visus narystės reikalavimus. Rezoliucijoje aiškiai nurodoma, kad šalies kandidatės statusas Ukrainai turi būti suteiktas nepakenkiant jau vykstančiam Vakarų Balkanų šalių stojimo į ES procesui.

Kalbant apie šalies atstatymą, rezoliucijoje pabrėžiama, kad reikalinga skubi Europos ir tarptautinė finansinė pagalba siekiant užkirsti kelią visiškam Ukrainos ekonomikos sugriovimui.

EESRK pirmininkė **Christa Schweng** teigė: „Rezoliucija siunčiame aiškią žinią Komisijai ir Tarybai Ukrainai suteikti šalies kandidatės statusą. Ukraina to nusipelnė, o jos žmonėms reikia suteikti aiškią europinę perspektyvą.“

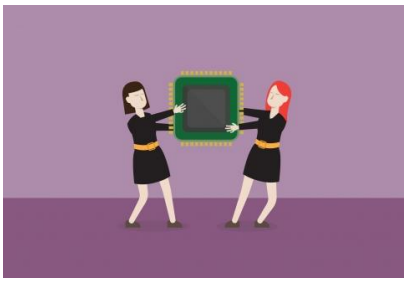
Darbuotojų grupės pirmininkas **Oliver Röpke** nurodė: „Bendradarbiausime su Ukraina, kad ji imtųsi laipsniškų priemonių siekdama patenkinti Europos sutartyse nustatytus narystės ES reikalavimus“.

Darbdavių grupės pirmininkas **Stefano Mallia** teigė: „Raginame ES institucijas teikti konkretų skubų finansavimą MVĮ, kuriuo pirmiausia reikėtų siekti išsaugoti MVĮ, o vėliau – padėti joms augti“.

Pilietinės visuomenės organizacijų grupės pirmininkas **Séamus Boland** pabrėžė: „Planuojant, įgyvendinant ir stebint ES ir nacionalinę humanitarinę pagalbą Ukrainai, daugiausiai dėmesio reikėtų skirti pilietinės visuomenės suinteresuotiesiems subjektams tiek vykstant karui, tiek atstatant šalį.

Organizacijos „Promote Ukraine“ pirmininkė **Marta Barandiy** teigė: „Mums reikia jūsų pagalbos atstatant šalį“, o NVO CORE ir „Funky Citizens“ vardu kalbėjusi **Mariya Korolchuk** savo labai emocingoje kalboje teigė, kad ukrainiečiai yra pasiryžę laimėti karą ir atstatyti Ukrainą.

Kalbėjęs Ukrainos atstovybės ES vadovas **Vsevolod Chentsov** padėkojo ES valstybėms narėms už solidarumą ir pabrėžė, kad ES šalies kandidatės statusas jiems yra gyvybiškai svarbus. (at)

„Europos lust? aktas“: principo „nuo laboratorijos iki gamyklos“ nepakanka, kad b?t? pasiektas atsparumas

Naujoje nuomonėje EESRK teigia, kad reikia stiprinti visą puslaidininkių vertės grandinę, įskaitant galutinius gamybos etapus, kuriuose COVID-19 taip pat atskleidė kritines spragas.

Birželio mėn. plenarinėje sesijoje EESRK priėmė nuomonių rinkinį dėl iniciatyvos „Europos lustų aktas“. EESRK palankiai vertina Komisijos pasiūlymus, kaip apskritai labai gerą iniciatyvą, skirtą COVID 19 pandemijos metu patirtoms kliūtims šalinti, tačiau pabrėžia, kad tam tikrose srityse Komisija turėtų siekti daugiau.

EESRK visų pirma mano, kad norint pasiekti Europos pramonės strateginį atsparumą, reikia atsižvelgti į visą puslaidininkių sektorių: Komisijos principo „nuo laboratorijos iki gamyklos“ nepakanka, nes vertės kūrimo grandinė nesibaigia gamyba“, – pabrėžia **Heiko Willems**, EESRK nuomonės dėl Europos lustų akto pranešėjas.

EESRK atkreipia dėmesį į tai, kad paskutiniai gamybos etapai – pakavimas, bandymai ir surinkimas – nėra visapusiškai aptarti. „Europos produkcija kartais siunčiama pakuoti į Pietryčių Aziją, o paskui gabenama atgal į Europą: tai nėra tinkamas požiūris į strateginį savarankiškumą, matant pavojus, su kuriais susidūrėme pastaraisiais metais“, – sako **Dirk Bergrath**, EESRK nuomonės dėl Europos puslaidininkių ekosistemos (Chips Act) pranešėjas.

Kartu svarbu, kad Europa išliktų atvira, nes lustų sektorius yra viena iš labiausiai globalizuotų vertės grandinių pasaulyje. Sukurti uždarą vertės grandinę ekonominiu požiūriu būtų nenaudinga. EESRK mano, kad reikia rasti tinkamą pusiausvyrą tarp Europos pajėgumų didinimo ir partnerystės su bendraminčiais tarptautiniais partneriais.

Siekdama sumažinti puslaidininkių trūkumą, ES turi išspręsti keletą svarbių klausimų: žaliavų prieinamumas, galimybė naudotis mokslinių tyrimų ir plėtros infrastruktūra, intelektine nuosavybe ir technologinėmis žiniomis ir kvalifikuotos darbo jėgos prieinamumas. Šiam tikslui pasiekti būtinos didelės investicijos ir viešojo sektoriaus parama. Komisija planuoja ateinančiais metais surinkti 43 mlrd. EUR. Tačiau didelė šio biudžeto dalis jau skirta kitoms programoms, pavyzdžiui, programai „Europos horizontas“ ir Skaitmeninės Europos programai, ir bus tik perskirstyta.

„Kur yra nauji pinigai pramonei?“ – klausia **Stoyan Tchoukanov**, EESRK nuomonės dėl Lustų bendrosios įmonės pranešėjas. „Palyginkime šiuos skaičius su JAV, kurios 2021–2026 m. investuoja 52 mlrd. JAV dolerių, ir Kinija, siekiančiomis iki 2025 m. sutelkti 150 mlrd. JAV dolerių. Net tokia mažesnė šalis kaip Korėja iki 2030 m. planuoja investuoti 450 mlrd. JAV dolerių.“

ES turės rasti papildomų viešųjų lėšų, todėl EESRK ragina Komisiją patikslinti savo investicijų planus. Taip pat reikės padidinti privačias investicijas, kad būtų surinkta 43 mlrd. EUR.

Komisija atveria duris valstybės pagalbai iki 100 proc. finansavimo trūkumo „pirmiesiems tokio pobūdžio“, t. y. Europoje dar neegzistuojantiems įrenginiams, siekiant remti technologijų segmentus, kurie yra ypač

pažeidžiami dėl geopolitinių problemų ar strateginės svarbos.

Trys pranešėjai sutinka, kad „jei Europa bus labai priklausoma ir stokos pajėgumų tose srityse, kuriose turi būti stipri, projektai taip pat turės būti finansuojami viešosiomis lėšomis, tačiau 100 proc. valstybės pagalbos atveju kyla pavojus, kad bus finansuojamas projektas, kuris iš tikrųjų nėra tvarus.“ Tokių įrenginių gyvybingumą būtina užtikrinti bent vidutinės trukmės laikotarpiu, vengiant lenktyniavimo dėl subsidijų, nesukuriant perteklinių pajėgumų ir rinkos iškraipymų.

Migrant? instrumentalizavimas ir Ukrainos pab?g? li? kriz? ver?ia persvarstyti migracijos politik?

Dėl valstybės remiamo migrantų instrumentalizavimo, kuriuo siekiama destabilizuoti ES, ir dėl precedento neturinčio pabėgėlių antplūdžio, kurį sukėlė karas Ukrainoje, reikia peržiūrėti Europos migracijos politiką. EESRK primygtinai teigia, kad, siekiant bendrai reaguoti į pabėgėlių krizes, būtinas valstybių narių solidarumas ir naštos pasidalijimas. Kartu Komitetas pabrėžia, kad reikia užtikrinti migrantų saugumą ir žmogaus teises.

Birželio mėn. plenarinėje sesijoje priimtoje EESRK nuomonėje dėl **naudojimosi migrantais kaip įrankiais** nariai pabrėžė, kad ES atsakas į šią taktiką turėtų būti grindžiamas bendra, solidaria ir nuoseklia migracijos politika.

Būsimas ir labai laukiamas specialus šios srities reglamentavimas turėtų užtikrinti solidarumu grindžiamą atsakomybės pasidalijimą tarp valstybių narių.

Būtent dabar, kai vyksta karas Ukrainoje ir susiduriama su masiniais pabėgėlių srautais, tapo aišku, kad migracija daro poveikį visoms valstybėms narėms. Todėl reikėtų pakeisti naująjį Migracijos ir prieglobsčio paktą, kad būtų įgyvendinti būtini sisteminiai pokyčiai, sudarantys sąlygas plėtoti racionalią, teisėmis grindžiamą prieglobsčio ir migracijos politiką.

EESRK nuomonės pranešėjas **Stefano Palmieri** pabrėžė: „Būtina toliau stiprinti Europos, kaip vietos, kurioje teikiama humanitarinė pagalba ir užtikrinamas žmogaus teisių laikymasis, reputaciją“.

Kalbėdamas apie „hibridines grėsmes“, kurias kelia trečiosios šalys siekdamos išbandyti ES vienybę, EESRK nuomonės bendrapranešėjis **Pietro Vittorio Barbieri** pažymėjo, kad žmonės yra ne grėsmė, o šios taktikos aukos.

EESRK pabrėžė, kad nuo karo bėgantys migrantai yra labai pažeidžiami ir jiems reikia apsaugos, todėl humanitarinė pagalba turi atitikti ES teisės aktuose nustatytus standartus ir įsitvirtinusią paramos pažeidžiamiems asmenims praktiką. EESRK rekomenduoja užtikrinti teisingą, visapusišką ir neatidėliotiną instrumentalizuojamų migrantų teisių pripažinimą, vengiant administracinio netikrumo pilkųjų zonų. (at)

Konferencija d?l Europos ateities: šiuo metu labai svarbu imtis tolesni? veiksm?

Pastaraisiais metais pilietinės visuomenės organizacijų bendros pastangos davė rezultatų, o Konferencijoje dėl Europos ateities pasiekta reikšmingų rezultatų europiečiams rūpimais klausimais. Tokiais žodžiais EESRK pirmininkė Christa Schweng pasveikino 2022 m. birželio 15 d. vykusioje EESRK plenarinėje sesijoje dalyvavusią už demokratiją ir demografiją atsakingą Europos Komisijos pirmininko pavaduotoją Dubravka Šuica.

„Buvo priimti keturiasdešimt devyni pasiūlymai, kuriuose atsižvelgiama į piliečių rekomendacijas ir visų suinteresuotųjų subjektų pasiūlymus. Juose yra daug į ateitį orientuotų tikslų, pavyzdžiui, aiškiai įgalinti EESRK, kaip dalyvaujamosios demokratijos veiklos tarpininką ir garantą“, – sakė Christa Schweng.

Ji pridūrė, kad šiuo metu reikia atremti du iššūkius: rasti geriausią įmanomą būdą remti struktūrinį dialogą su pilietinės visuomenės organizacijomis ir imtis tolesnių veiksmų, susijusių su konferencija, užtikrinant, kad grįžtamoji informacija būtų išsami, suprantama, skaidri ir pateikiama internetinės suvestinės ir visuotinio periodinio vertinimo forma.

Dubravka Šuica pabrėžė, kad „Komitetas yra esminė demokratinės ekosistemos dalis, jis stiprina pasitikėjimą ir mažina atotrūkį tarp piliečių ir institucijų. Šiuo metu labai svarbu, kad europiečiams suteiktume grįžtamąją informaciją apie šią unikalią demokratinę veiklą. Komisija visada rems tuos, kurie nori reformuoti ES, kad ji veiktų geriau. Tačiau Sutarties pakeitimas neturėtų būti savitikslis; yra daug dalykų, kuriuos galima ir reikės padaryti pagal galiojančias sutartis."

Paskelbdama apie konferenciją dėl tolesnės veiklos, kuri vyks 2022 m. rudenį, ji sakė, kad „renginys suteiks teisėtumo visam procesui, nes demokratija yra brangi ir mes niekada negalime jos laikyti savaime suprantamu dalyku, kaip mums tai primena tragiški įvykiai Ukrainoje. Daugiausia dėmesio turime skirti tolesniam demokratijos plėtojimui ir dabar siekiame, kad mūsų demokratija atitiktų ateities poreikius.“ (mp)

Professor Andrea Renda, CEPS

EESRK vertina tre?i?j? Europos keli? link skaitmenizacijos

Paskelbusi Deklaraciją dėl skaitmeninių teisių ir principų ir Duomenų aktą, ES žengia du žingsnius į priekį, kad sukurtų skaitmeninę erdvę, kurioje daugiausia dėmesio būtų skiriama žmonėms – tai buvo pabrėžta birželio mėn. EESRK plenarinėje sesijoje vykusiose diskusijose.

Birželio 15 d. vykusioje plenarinėje sesijoje EESRK surengė diskusiją dėl **skaitmeninių teisių ir principų**, dalyvaujant Europos politikos studijų centro (CEPS) vyresniajam mokslo darbuotojui ir Pasaulinio valdymo, reglamentavimo, inovacijų ir skaitmeninės ekonomikos skyriaus vadovui profesoriui **Andreai Rendai**.

Diskusija vyko priimant EESRK nuomones dėl Europos deklaracijos dėl skaitmeninių teisių ir principų ir Duomenų akto projektų.

Prof. **A. Renda** pritarė deklaracijai ir aktui kaip dviem ES reguliavimo sistemos dėlionės dalims, kurios yra alternatyva tiek JAV, kurioje dominuoja privatus didžiųjų korporacijų valdymas, tiek valstybės kontroliuojamai Kinijai, kur didžiųjų technologijų milžinų gauti duomenys tapo vyriausybės vykdomo masinio sekimo priemone.

„Įsivaizduojame tam tikras saugumo ir apsaugos sąvokas, bet tam, kad jas būtų galima paversti tikrove, reikia ne tik atsakingesnių asmenų ir privačių įmonių, bet ir griežtesnių bei galingesnių vyriausybių, turinčių priemonių įvertinti, kas yra saugu ir patikima, ir kas gali greitai tapti visiškai priešingu dalyku“, – sakė jis. „Taip pat kalbame apie tvarumą – ne tik aplinkosauginį, bet ir vis didesnį ekonominį bei socialinį tvarumą, nes mūsų ligšiolinis modelis yra ekonomiškai ir socialiai netvarus.“

„ES įsipareigojimas laikytis skaitmeninių teisių ir principų yra labai svarbus sprendžiant vis dar paplitusios skaitmeninės atskirties problemą, ypač kai tai susiję su senėjančių ir kaimo gyventojų galimybe naudotis internetinėmis viešosiomis ir privačiomis paslaugomis“, – pažymėjo EESRK nuomonės dėl deklaracijos projekto pranešėjas **Philip von Brockdorff**.

Jis pabrėžė, kad deklaracijoje turėtų būti remiamas tvarus vystymasis ne tik aplinkos apsaugos, bet ir socialinio tvarumo požiūriu, mažinant žalingą poveikį ir siekiant kuo didesnio teigiamo skaitmeninių technologijų poveikio ekonomikai ir visuomenei.

Pristatydamas EESRK nuomonę dėl Duomenų akto, pranešėjas **Marinel Dănuț Muresan** pabrėžė, kad reikia atsižvelgti į pagrįstas pilietinės visuomenės abejones: „ES piliečių saugumas yra labai svarbus klausimas. Kiekvienas suinteresuotasis subjektas turi turėti prieigą. Turime sukurti duomenų centrus, kuriuose būtų laikomasi kibernetinio saugumo taisyklių, užtikrinti nuolatinį profesinį mokymą visiems, kurie tvarko duomenis, ir sąžiningą prieigą visiems suinteresuotiesiems subjektams, ypač MVĮ.“ (dm)

Left to right: Stefano Palmieri, Javier Doz Orrit, Brikena Xhomaqi, Luca Jahier, Gonçalo Lobo Xavier, Dragoș Pîslaru

EESRK prašo reformuoti Europos semestr?, kad b?t? užtikrintas veiksmingas organizuotos pilietin?s visuomen?s dalyvavimas

Birželio mėn. vykusioje kasmetinėje konferencijoje Europos semestro grupė (ESG) dar kartą paragino užtikrinti pilietinės visuomenės dalyvavimą ir pasiūlė nuolatinį bendrą investicijų

finansavimo mechanizmą, kad būtų padidintas pasirengimas krizėms ir reagavimo pajėgumai.

Konferencija vyko po to, kai neseniai buvo priimta Komiteto rezoliucija, siekiant aptarti Europos semestro, per kurį bus prižiūrimas nacionalinių ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų įgyvendinimas, reformą. Atsižvelgiant į naujus iššūkius, su kuriais susiduria ES, reikia atnaujinti, sustiprinti Europos semestrą ir jį atverti Europos organizuotai pilietinei visuomenei,“– nurodė ESG pirmininko pavaduotojas **Gonçalo Lobo Xavier**.

Pradėdama konferenciją EESRK pirmininkė **Christa Schweng** dar kartą patvirtino, kad „pilietinė visuomenė atlieka ypač svarbų vaidmenį kuriant rytojaus Europą“, o už sanglaudą ir reformas atsakinga Komisijos narė **Elisa Ferreira** teigė: „kai kalbame apie būsimas krizes, mus reikia ne vienos pagrindinės, o daug įvairių gerai parengtų priemonių. Turime įvairinti priemones.“

Ateinančiais metais ES reikės didžiulių investicijų. Konferencijos dalyviai aptarė, ar siekiant užtikrinti bendras investicijas į pagrindines sritis, šie ekonomikos gaivinimo planai turėtų tapti struktūriniais ir nuolatiniais. „Europos energetika turi tapti nepriklausoma,“– nurodė Europos semestro grupės pirmininkas **Javier Doz Orrit**, o Ekonominės ir pinigų sąjungos skyriaus (ECO) pirmininkas **Stefano Palmieri** primygtinai teigė, kad reikia „užtikrinti sistemos struktūrinę pertvarką.“

Europos semestro grupės pirmininko pavaduotojas **Luca Jahier** baigė konferenciją pripažindamas EGADP ir nacionalinių ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų svarbą. „Įgyvendindami šias priemones per pastaruosius dvejus metus padarėme daugiau nei per pastaruosius 20 metų“, – sakė jis. „Dabar turime užtikrinti organizuotos pilietinės visuomenės dalyvavimą, daugiau investuoti ir paspartinti pertvarką.“ (tk)

Pietro Francesco De Lotto and Christa Schweng

Pagrindiniai Europos pramon?s sektoriai ragina EESRK kuo labiau sustiprinti savo vaidmen? formuojant politik?

Renginyje, skirtame paminėti EESRK konsultacinės veiklos pramonės permainų klausimais dvidešimtmetį, pagrindiniai ES pramonės sektoriai tvirtino, kad COVID-19, Rusijos agresijos, klimato krizės ir pramonės bei socialinės pertvarkos sukeltiems sutrikdymas šalinti reikia sprendimų, kurie būtų labiau grindžiami duomenimis ir orientuoti į ateitį.

Birželio 8 d. EESRK paminėjo dvidešimtąsias Pramonės permainų konsultacinės komisijos (CCMI) veiklos metines. Kasybos, energetikos, gynybos ir orlaivių ir erdvėlaivių pramonės atstovai pabrėžė, kad iš esmės besikeičiančiame pasaulyje ES politika turi tiksliai atspindėti pramonės poreikius ir socialines aplinkybes.

EESRK pirmininkė **Christa Schweng** renginio atidarymo kalboje pabrėžė Komiteto įsipareigojimą „dirbti kartu su organizuota pilietine visuomene, ES institucijomis ir atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais ir ieškoti bendrų sprendimų pramonei kylantiems uždaviniams spręsti“.

Už vidaus rinką atsakingas Europos Komisijos narys **Thierry Breton** teigiamai įvertino veiksmus, „kuriais EESRK ir toliau atlieka pagrindinį vaidmenį pramonės politikos srityje“. Renginio dalyviams jis sakė, kad klimato kaitos problemos, pandemija ir prie ES slenksčio vykstantis karas patvirtina, kad Europa turi nedelsti ir tapti savo pramonės likimo šeimininke.

CCMI pirmininkas **Pietro Francesco De Lotto** pabrėžė, kad svarbiausias komisijos vaidmuo – kelti klausimus, numatyti naujas analizuotinas veiklos sritis ir suteikti naujų ekspertinių žinių diskusijose, siekiant užtikrinti, kad būtų atsižvelgta į visų suinteresuotųjų subjektų nuomonę. Jo teigimu, „Pramonės permainų konsultacinės komisijos veikla – tai pavyzdys, kaip reikia permąstyti socialinio dialogo ateitį Europos institucijose“.

CCMI pirmininko pavaduotoja **Monika Sitárová** kalbėjo: „savo ataskaitose pateikiame patikimus duomenis, kuriais remiantis rengiamos Komiteto nuomonės ir rekomendacijos. Pasitelkiame socialinio dialogo patirtį pramonės permainų ir jų socialinio poveikio problemoms spręsti, pokyčiams numatyti ir prisidėti prie socialiai priimtinų sprendimų.“ (ks)

Christa Schweng and Ann Hardt

Europos pilie?i? iniciatyva (EPI): 10-?j? metini? proga EESRK siekia padidinti jos poveik?

Birželio 2 d. EESRK surengtą 2022 m. Europos piliečių iniciatyvos dieną pranešėjai ir aktyvistai pabrėžė, kad jei EPI būtų veiksmingesnė, būtų ir populiaresnė.

EPI dešimtmetį EESRK pažymėjo renginiu, kurio metu buvo įvertinti pasiekimai ir iššūkiai, taip pat pažvelgta į ateities perspektyvas. Pranešėjai ir aktyvistai iniciatyvą apibūdino įvairiai: esama puikių sėkmės pavyzdžių, tačiau taip pat buvo išvardyti jos trūkumai bei silpnosios pusės, būtent **poveikio, prieinamumo ir matomumo** požiūriu.

„Minime 10-ąsias šios vis dar unikalios tarpvalstybinės dalyvaujamosios priemonės metines“, – pradėdama renginį pasakė EESRK pirmininkė **Christa Schweng**. „Dešimt metų yra nemažai: iš tiesų įgijome tam tikros patirties. Bet kartu tai ir labai nedaug: vis dar turime mokytis, tobulėti ir užtikrinti, kad EPI užimtų pelnytą vietą ES institucijų procese.“

EESRK pirmininkė informavo apie EESRK sprendimą pareikšti savo poziciją dėl svarbių sėkmingų iniciatyvų nelaukiant, kol į jas sureaguos Europos Komisija, pradedant iniciatyva **„Gelbėkime bites!“**. Komitetas taip pat ypatingą dėmesį skirs jaunimui ir stebės, kaip valstybės narės naudojasi galimybe amžių, kurio sulaukus galima pasirašyti Europos piliečių iniciatyvą, sumažinti iki 16 metų – ši galimybė jau tapo realybe vienoje valstybėje narėje, prisijungusioje prie trijų valstybių narių, kuriose balsuoti galima sulaukus 16 arba 17 metų.

Komisijos pirmininkės pavaduotoja **Dubravka Šuica** pasakė: „EPI yra institucijų gebėjimo prisitaikyti, keistis ir gerinti mūsų įsipareigojimų piliečiams vykdymą pavyzdys. Turime toliau daug dėmesio skirti demokratinių naujovių, taip pat piliečių dalyvavimo demokratijoje ir angažuotumo ekosistemos rengimui.“

EP narys **Helmut Scholz** pasiūlė, kad jeigu po Konferencijos dėl Europos ateities pakeitus Sutartis Europos Parlamentui bus suteikta teisė imtis teisėkūros iniciatyvos, jis asmeniškai galėtų pasirūpinti, kad dėl sėkmės sulaukusių EPI būtų imamasi veiksmų.

Vienas praktinis seminaras buvo skirtas neseniai įgyvendintų Europos piliečių iniciatyvų sėkmei aptarti. Jų iniciatoriai sutarė, kad, neturint didelių finansinių išteklių kampanijoms, kurių išlaidos, jų vertinimu, sudaro apie 300 000 EUR, NVO parama yra labai svarbi norint surinkti reikiamą skaičių (milijoną) parašų. Iniciatoriai pabrėžė, kad žmonės pasitiki NVO, todėl yra labiau linkę pasirašyti ir pateikti valstybių narių prašomus asmens duomenis.

Kitoje sesijoje buvo nagrinėjamas Europos piliečių iniciatyvos populiarumas tarp jaunų žmonių, kurie iniciatorių tarpe užima gana aukštą vietą, net jei iniciatyvos ir nėra pačios sėkmingiausios. Dalyviai diskutavo apie tai, kaip institucijos galėtų paskatinti jaunimą labiau naudotis tokiomis priemonėmis kaip EPI. Jaunieji aktyvistai pabrėžė, kad politinis švietimas nuo pat mažens yra būtinas visoje ES, kad tokios priemonės būtų prieinamos ne tik labai išsilavinusiems asmenims. Daugiau informacijos apie renginį. (dm/rl)

GRUPI? NAUJIENOS

Did?jant infliacijai ir neatliekant indeksavimo maž ?ja darbuotoj? darbo užmokestis ir auga skurdas

Parengė EESRK Darbuotojų grupė

Reikia imtis priemonių, kad darbuotojai ir šeimos, kuriems ir taip sunku sudurti galą su galu, neatsidurtų visiškame skurde, nes dėl infliacijos kiekvieną mėnesį prarandama jų darbo užmokesčio vertė.

Infliacija yra sudėtingas procesas, kurį lemia keletas priežasčių. Tačiau jos poveikis yra aiškus ir tiesioginis: darbuotojai ir šeimos visoje Europoje šiuo metu mato, kad akivaizdžiai mažėja jų darbo užmokestis ir jų santaupos. Kaip įprasta, labiausiai nukenčia pažeidžiamiausi asmenys, nes jų marža jau buvo nedidelė (jei tokia buvo). Be to, dauguma dirbančiųjų mato, kaip sparčiai auga ypač pagrindinių prekių, įskaitant maistą, elektrą, šildymą ir kurą, kainos.

ECB duomenys rodo, kad 2008 m. buvo taikomas tam tikras didėjančių pragyvenimo išlaidų ir darbo užmokesčio automatinis indeksavimas (Belgija, Ispanija, Prancūzija, Kipras, Liuksemburgas, Malta ir Slovėnija) arba vykdomas neautomatinis, tačiau remiantis tam tikromis gairėmis, indeksavimas (Graikija, Italija ir Suomija). Po 2008 m. krizės pradėjus taikyti griežtas taupymo priemones tik Belgija ir Liuksemburgas toliau taikė automatinį indeksavimą. Tuo tarpu Italija, Kipras ir Malta taiko tam tikrą neautomatinį indeksavimą (ECB). Šios priemonės paprastai grindžiamos bendromis pragyvenimo išlaidomis ir, nors jos naudingos, vargu ar gali padėti neatsilikti nuo pirmiau išvardytų pagrindinių prekių kainų kilimo greičio. Tačiau dauguma ES valstybių neturi nė vienos iš minėtų sistemų. Todėl dar svarbiau teikti papildomą pagalbą pažeidžiamiausiems asmenims ir kiek įmanoma labiau šalinti kainų kilimo priežastis. Trumpuoju laikotarpiu kai kurios infliacijos priežastys yra nekontroliuojamos, kaip antai, Rusijos invazija į Ukrainą. Didėjant neapibrėžtumui, taip pat būtina šalinti struktūrinius pasaulinių tiekimo grandinių apribojimus po

COVID-19. Būtini ilgalaikiai sprendimai. Reikia imtis priemonių, kad darbuotojai ir šeimos, kuriems ir taip sunku sudurti galą su galu, neatsidurtų visiškame skurde, nes jų pajamos kiekvieną mėnesį nuvertėja. (prp)

ES Tarybai pirmininkaujanti ?ekija: „Europa kaip užduotis“ – tikrai prasmingas š?kis

EESRK Darbdavių grupės pirmininkas Stefano Mallia

Praha pristatė pragmatišką ir dinamišką programą, kurioje teisingai nurodomi neatidėliotinai spręstini uždaviniai.

Čekija perima pirmininkavimą ES Tarybai sudėtingu Sąjungai laikotarpiu, kuris, ko gero, yra pats kritiškiausias per jos gyvavimo istoriją: mūsų žemyne vėl vyksta karas, vis dar kovojame su pandemijos padariniais, stebime silpną ekonomikos atsigavimą ir infliaciją.

ES Tarybai pirmininkaujančios Čekijos šūkis – **Europa kaip užduotis**. Iš tiesų, visų mūsų užduotis padėti Europai permąstyti, atstatyti, atgauti jėgas, taip pat rasti drąsos iš naujo įvertinti daugelį savo metodų.

Mūsų laukia didžiuliai iššūkiai: turime sukurti sąlygas ES taikai, saugumui ir klestėjimui, taip pat užtikrinti strateginį Europos ekonomikos atsparumą ir konkurencingumą. Tik turėdami stiprią ir konkurencingą ekonomiką galėsime įveikti tarptautinį spaudimą ir pasirūpinti savo piliečiais.
Būtina stiprinti vidaus rinką, visų pirma paslaugų ir skaitmeninės ekonomikos sektoriuose. Turime gerinti verslo aplinką, įskaitant paramą mokslui, moksliniams tyrimams ir inovacijoms. Tik tokiais veiksmais paskatinsime Europos įmonių konkurencingumą.

Visi pritariame žaliajam kursui ir Pasirengimo įgyvendinti 55 % tikslą priemonių rinkiniui, tačiau taip pat turime atidžiai stebėti ES pramonės priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo tempą. Sąjungos energetinio saugumo klausimai šiuo metu yra aktualesni nei energetikos pertvarka. Visų pirma turime stiprinti visos ES energetinį atsparumą. Turime išsivaduoti iš priklausomybės nuo Rusijos ir užtikrinti energijos tiekimą iš kitų tiekėjų.

Imigracijos ir pabėgėlių klausimams spręsti turime rasti nuolatinius ir ilgalaikius sprendimus, kuriais būtų užtikrinta bendra ES valstybių narių atsakomybė.
Tikime, kad Čekija ryžtingai vadovaus Sąjungai. Praha pristatė pragmatišką ir dinamišką programą, kurioje teisingai nurodomi neatidėliotinai spręstini uždaviniai, ir sieks juos kuo greičiau ir kuo veiksmingiau įveikti.

Šioje ES Tarybai pirmininkaujančios valstybės programoje pagrindinis dėmesys skiriamas ekonomikai ir jos konkurencingumui ir darbuotojų grupė jai visiškai pritaria.
Europa kaip užduotis – tikrai prasmingas šūkis. (sm)

Europos teisingos pertvarkos konferencija Airijoje

EESRK Pilietinės visuomenės organizacijų grupė

EESRK Pilietinės visuomenės organizacijų grupė, bendradarbiaudama su „Irish Rural Link“, Airijoje surengė konferenciją, skirtą įvairiais aspektais aptarti teisingos pertvarkos klausimą.

Pilietinės visuomenės organizacijų grupė, bendradarbiaudama su Airijos kaimo bendruomenių interesams atstovaujančiu nacionaliniu tinklu „Irish Rural Link“ (IRL), birželio 9 d. Talamore surengė bendrą konferenciją.

Teisingos pertvarkos tema konferencijoje buvo nagrinėjama įvairiais aspektais, dalyviai diskutavo apie teisingos pertvarkos būtinybę ir jos teikiamas galimybes šiose trijose podiumo diskusijose:

- bendruomeni? ir geb?jim? stiprinimas pasitelkiant rekreacij? ir paveld?;
- darbo viet? k?rimas ir atsinaujinan?iosios energijos tiekimas;
- investicijos ? švietim? ir mokym?.

Konferenciją pradėjo Airijos žemės naudojimo ir biologinės įvairovės ministrė **Pippa Hackett** ir kviestiniai pranešėjai – už teisingą pertvarką atsakingas Komisijos narys **Kieran Mulvey** (Airija), Ofalio grafystės tarybos pirmininkas **Declan Harvey** ir Pilietinės visuomenės organizacijų grupės pirmininkas, IRL grupės generalinis direktorius **Séamus Boland**.

Kalbėdamas apie konferenciją **Séamus Boland** pasakė: „Džiaugiuosi, kad mano vadovaujama EESRK grupė galėjo atvykti į Talamorą ir savo akimis pamatyti, kaip teisinga pertvarka įgyvendinama vietovėje, kurią labai paveikė būtinybė įgyvendinti kovos su klimato kaita priemones. Taip pat svarbu atkreipti dėmesį į bendruomenių atliekamą pagrindinį vaidmenį įgyvendinant teisingą pertvarką ir užtikrinti jų dalyvavimą kiekviename etape.“

Ministrė **Pippa Hackett** pažymėjo: „Stovime prie pertvarkos slenksčio – jau galime matyti ateities kraštovaizdį. Vieni iš mūsų šį slenkstį jau peržengė, bet daugelis mūsų, ir tai suprantama, neskuba visapusiškai įsipareigoti, baimindamiesi atsisakyti to, ką žinome, ką suprantame. Pilietinės visuomenės organizacijos yra nepaprastai svarbios, nes joms tenka informacijos teikėjų, tarpininkių ir animatorių vaidmuo tiek labiausiai pertvarkos paveiktų žmonių, tiek nacionalinio ir ES lygmens teisės aktų dėl pertvarkos leidėjų atžvilgiu. Džiaugiuosi šia konferencija, kuri yra dar vienas svarbus žingsnis labiausiai paveiktiems ES regionams, įskaitant mūsų pačių Airijos Midlandso regioną.“

Konferencijos išvados ir rekomendacijos, vaizdo įrašas ir nuotraukos, taip pat visų svečių pranešimai pateikiami EESRK interneto svetainėje. (jk)

SOON IN THE EESC/CULTURAL EVENTS

Kova su smurtu d?l lyties: pirmiausia išklausykite

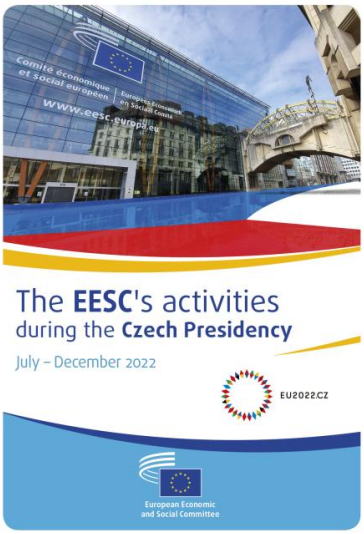
EESRK surengtoje vaizdo parodoje pasakojama apie sukrečiančią smurtą patyrusių moterų padėtį Europoje.

Virtualioje parodoje „Smurto balsai“ galima pamatyti dešimt Danijos kultūros instituto parengtų trumpų vaizdo siužetų, kuriuose Danijos, Estijos, Latvijos ir Lietuvos aktorės pasakoja istorijas ir patirtis, palikusias skaudžias žymes ir randus įvairių šalių moterų gyvenimuose. Renginio tikslas – parodyti, kad prieš imantis veiksmų ir siekiant pokyčių, visų pirma reikia išklausyti ir suprasti.

Parodą bus galima pamatyti nuo liepos 13 d. iki rugpjūčio 31 d. Parodos atidarymas vyks virtualiai EESRK liepos mėn. plenarinės sesijos metu ir bus susietas su EESRK nuomonės *Kova su smurtu prieš moteris* priėmimu.

Atkreipiame dėmesį, kad kai kuris šių vaizdo siužetų turinys gali sukrėsti ir šokiruoti.

Daugiau informacijos rasite mūsų interneto svetainėje.

EESRK veikla ?ekijos pirmininkavimo ES Tarybai laikotarpiu: 2022 m. liepos–gruodžio m?n.

Naujoje brošiūroje išdėstyta, kaip EESRK ketina padėti siekti ES Tarybai pirmininkaujančios Čekijos tikslų.

Europos Sąjungos Tarybai pirmininkaujanti Čekija turės spręsti ne tik humanitarinės krizės, kurią sukėlė karas Ukrainoje, problemas, bet ir ieškoti sprendimų tebesitęsiančio konflikto ekonominėmis pasekmėmis mažinti. Iššūkius apsunkina ir tai, kad Europa dar nėra visiškai atsigavusi po COVID-19 pandemijos sukeltos krizės.

Pirmininkavimą pradedanti valstybė narė ketina pastangas sutelkti į **energetinį saugumą, ES ekonomikos strateginio atsparumo didinimą** ir **gynybos pajėgumų stiprinimą bei Europos kibernetinį saugumą**. Kartu ji turės spręsti pabėgėlių krizės valdymo ir Ukrainos atsigavimo klausimus.

Kiti svarbūs pirmininkavimo programos prioritetai – **teisinės valstybės principai** ir demokratinių institucijų atsparumas.

ES Tarybai pirmininkaujančiai Čekijai teks dar vienas svarbus vaidmuo: užtikrinti tinkamus, skaidrius ir svarius **tolesnius Konferencijos dėl Europos ateities veiksmus**.

EESRK yra pasiryžęs glaudžiai bendradarbiauti su ES Tarybai pirmininkaujančia Čekija įgyvendinant šiuos bendrus tikslus. Naujoje brošiūroje apžvelgiama, kaip kiekvienas EESRK teminis skyrius ketina prisidėti savo politinės kompetencijos srityje. Leidinyje taip pat pabrėžiami klausimai, kuriais ES Tarybai pirmininkaujanti

Čekija konkrečiai paprašė EESRK pasidalyti savo ekspertinėmis žiniomis. Komitetas dės visas pastangas, kad Europos pilietinės visuomenės organizacijų balsas būtų girdimas per visą pirmininkavimo laikotarpį.

Brošiūrą anglų, prancūzų, vokiečių ir čekų kalbomis rasite EESRK interneto svetainėje. Norėdami gauti popierinę leidinio versiją, kreipkitės šiuo adresu: vipcese@eesc.europa.eu. (fgr)

Redaktor?s

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Daniela Marangoni (dm)

Numer? reng?

Amalia Tsoumani (at)
Chrysanthi Kokkini (ck)
Daniela Marangoni (dm)
Daniela Vincenti (dv)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Fabiola Giraldo Restrepo (fgr)
Giorgia Battiato (gb)
Jasmin Kloetzing (jk)
Katerina Serifi (ks)
Katharina Radler (kr)
Laura Lui (ll)
Marco Pezzani (mp)
Margarida Reis (mr)
Pablo Ribera Paya (prp)
Thomas Kersten (tk)

Koordinator?

Agata Berdys (ab)
Giorgia Battiato (gb)

Technical support
Bernhard Knoblach (bk)
Joris Vanderlinden (jv)

Adresas

Europos ekonomikos ir socialini? reikal? komitetas
Jacques Delors pastatas, 99 Rue Belliard, B-1040
Briuselis, Belgija
Tel. +32 2 546 9476
E. paštas eescinfo@eesc.europa.eu

EESRK info leidžiamas devynis kartus per metus Komiteto plenarini? sesij? metu. ? EESRK info leidžiamas 23 kalbomis.
EESRK info n?ra oficiali EESRK veiklos ataskaita. Tokio pob?džio dokumentai skelbiami Europos S?jungos oficialiajame leidinyje arba kituose Komiteto leidiniuose.

Atgaminti leidžiama, jei daroma nuoroda ? šaltin? – EESRK info – ir kopija nusiun?iama redaktoriui.

08/2022